

for kan jeg ikke fritage den højtærede Finansminister for Medansvar for, at det gik, som det gik.

Jeg skal saa rette en Henvendelse til den højtærede Konseilspræsident. Det er gaaet akkurat, som jeg havde Grund til at vente, det vilde gaa, idet den højtærede Konseilspræsident har indtaget samme Stilling overfor mig, som han indtog overfor det ærede Medlem fra Assens, der først rejste dette Spørgsmaal om Regeringens Stilling til Tjenestemændenes Ret til kollektiv Opsigelse. De Oplysninger og det Svar, som den højtærede Konseilspræsident gav mig i Dag, har selvfølgelig ikke gjort mig klogere, end Konseilspræsidentens Svar til det ærede Medlem fra Assens rimeligvis har gjort ham. Det er aabenbart, at Regeringen ikke ønsker at tage nogen klar og tydelig Stilling til Spørgsmaalet. Det forbavser mig imidlertid i høj Grad, fordi jeg mener, som jeg sagde forleden Dag, at i et parlamentarisk styret Land, hvor det er Flertallet, der bestemmer Regeringens Sammensætning, maa en parlamentarisk Regering tage Konsekvensen af, at den repræsenterer Flertallet, og sige sin Mening om, hvorledes den opfatter Spørgsmaalet om et Mindretals Ret til at sætte Samfundsmaskineriet i Staa. Det er altsaa ikke den højtærede Konseilspræsidents Opfattelse af, hvad Regeringen skylder Befolkningen, skylder Tjenestemændene og skylder Rigsdagen. Naar jeg skal søge Grunden til den højtærede Konseilspræsidents og rimeligvis hele Regeringens Stilling — jeg mener dog maaske at turde undtage den ærede Minister uden Portefeuille Rottbøll, som jeg antager ikke er helt enig med sine Kolleger, jeg kan ikke tænke mig, at han kunde anerkende en saadan Ret —, saa finder jeg den i en Tale, som den højtærede Konseilspræsident holdt i Tinget i 1907 under første Behandling af Finansloven for 1908—09. Paa det Tidspunkt var Spørgsmaalet om nye Lønningslove for Tjenestemændene allerede fremme, og under Finanslovforslagsbehandlingen begyndte man saa smaat at røre ved, hvilke Krav Tjenestemændene vilde have Ret til at stille med Hensyn til Lønnin-gernes Størrelse. Den Gang udtalte den højtærede Konseilspræsident nogle Ord, som jeg med Formandens Tilladelse skal oplæse. Den højtærede Konseilspræsident, som altsaa den Gang ikke var Konseilspræsident, men menigt Medlem af Tinget, og som derfor efter min Mening og maaske ogsaa efter den højtærede Konseilspræsidents egen Mening bedre end nu

kunde sige, hvad han mente, udtalte følgende: „Man har villet sige, at uden de nye Skatter kunde der naturligvis heller ikke blive Tale om Lønningslove, og at hvis man ikke fik Forlig om Valgretten og Forlig om Toldloven, kunde der heller ikke blive Tale om Lønningslove. Jo, saamænd kan der saa! Den Kraft, som har bevirket, at disse Lønningsforslag ligger her paa Tingets Bord, den vil fremdeles kunne virke ganske uafhængigt af, om der bliver sluttet politisk Forlig, og uafhængigt af, om dette og det andet Ting gaar til at bevilge nye Skatter, thi den Kraft, som har lagt disse Lønningsforslag paa vort Bord, er selve de Funktionærer, hvem disse Lønningsforslag angaar. Og har de haft Styrke til at lægge disse Forslag paa Tingets Bord, vil de ogsaa have Styrke til at bære dem igennem Rigsdagen og føre dem til at blive Love. Og deres Haand vil sikkert falde tungt paa Hovedet af den eller dem, der prøver paa at standse disse Lønningslove paa deres Gang gennem Rigsdagen eller prøver paa at hænge dem en Klods om Benet“.

Den citerede Udtalelse forklarer mig til en vis Grad, hvorfor det har været umuligt at faa et Svar fra den højtærede Konseilspræsident paa de Spørgsmaal, der er rettede til ham af det ærede Medlem fra Assens og mig. Den højtærede Konseilspræsident har i 1907 taget sin Stilling til disse Spørgsmaal, han har den Gang erklæret, at den Magt, som var repræsenteret af Tjenestemændene, var saa stor, at naar de fremtvang Fremsættelsen af en Lønningslov for Rigsdagen, saa Gud hjælpe dem, der ikke bøjede sig for den, de vilde komme til at mærke Følgerne. Men dermed har den højtærede Konseilspræsident efter min Mening placeret sig ved Siden af Tjenestemændene. Jeg er ikke i Tvivl om, at naar jeg ikke har kunnet faa et klart Svar af den højtærede Konseilspræsident, maa det være, fordi han den Gang foregreb Begivenhedernes Gang, og jeg opfatter den højtærede Konseilspræsidents Stilling saaledes, at naar han ikke vil udtale sig om, hvorvidt Statens Tjenestemænd har Ret til kollektiv Masseopsigelse eller ikke, saa er det, fordi den højtærede Konseilspræsident ikke i den Situation, hvori vi nu staar, med Henblik paa det Valg, der kommer, ønsker at sige det rent ud, som jeg har turdet sige det, fordi den højtærede Konseilspræsident ikke ønsker, at Tjenestemændene skal faa fuld og klar Besked om Regeringens Stilling til Spørgsmaalet om Masseopsigelsers Berettigelse.